

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 11C/174/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2211218666
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marie Mészárosová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2014:2211218666.4

Rozhodnutie

Okresný súd Dunajská Streda v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s. r. o., IČO: 35 724 803, Údernícka 5, Bratislava, zast.: Tomáš Kušnír, s. r. o., IČO: 36 613 843, Údernícka 5, Bratislava proti odporcovi: Z. E., J.. XX.XX.XXXX, Y. XXX, J. Ž.F., vedľajší účastník na strane odporcu: N. L. Q., F.: XX XXX XXX, P. X, G., zast.: HKP Legal, s. r. o., IČO: 36 727 334, so sídlom Sasinkova 6, Bratislava o zaplatenie 1.033,34 eur s príslušenstvom o náhrade trov konania takto

rozhodol:

Navrhovateľ je p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov titulom právneho zastúpenia vo výške 165,70 eur do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia, na účet advokáta vedľajšieho účastníka na strane odporcu.

Navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov odvolacieho konania titulom právneho zastúpenia vo výške 46,01 eur do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia, na účet advokáta vedľajšieho účastníka na strane odporcu.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ návrhom zo dňa 24.11.2011 si uplatnil voči odporcovi právo na zaplatenie 1.033,34 eur s príslušenstvom.

Navrhovateľ podaním zo dňa 05.06.2012 zobral návrh v celom rozsahu späť.

Súd zastavil konanie na základe späťvzatia návrhu navrhovateľom zo dňa 05.06.2012 v súlade s ustanovením § 96 ods. 1 O. s. p., a to uznesením č. k. 11C/174/2011-44 zo dňa 08.06.2012. Odporcovi ani vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania nepriznal.

Vedľajší účastník na strane odporcu podal proti výroku o náhrade trov konania odvolanie. Odvolací súd uznesením zo dňa 18.09.2013, č. k. 24Co/387/2012-77 uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutom rozsahu zrušil a vec mu v zrušenom rozsahu vrátil na ďalšie konanie, a to nasledovne:

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ podal dňa 24.11.2011 na súd žalobu, ktorou žiadal, aby súd uložil odporcovi zaplatiť žalobcovi sumu 1.033,34 Eur s príslušným úrokom z omeškania 13% ročne a náhradu trov konania. Okresný súd nevyhovel žiadosti o vydanie platobného rozkazu, ale vo veci nariadil pojednávanie na deň, na ktorý sa dostavil iba odporca. N. L. Q. vstúpilo do konania podaním doručeným súdu dňa 25.04.2012 ako vedľajší účastník na strane odporcu prostredníctvom svojho právneho zástupcu a žiadal o doručenie návrhu na začatie konania s prílohami a zároveň vzniesol sp. zn.: 11C/174/2011

- 2 -

námietku premlčania nároku a žiadal priznať náhradu trov konania za 2 úkony právnej služby, ktoré v prípade úspechu vyšpecifikuje po ukončení konania, resp. na výzvu súdu.

Pojednávanie dňa 04.05.2012 súd odročil pre neprítomnosť všetkých účastníkov, keď na pojednávanie sa nedostavil nikto a zástupca navrhovateľa nemal doručenie vykázané.

Po doručení písomného oznámenia vedľajšieho účastníka o vstupe do konania so vznesenou námietkou premlčania (doručené dňa 22.05.2012), navrhovateľ podaním doručeným súdu dňa 05.06.2012 zobral svoj návrh v celom rozsahu späť, žiadal konanie zastaviť a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať, nakoľko nevidí význam v právnom zastúpení spotrebiteľského združenia ako vedľajšieho účastníka na strane odporcu, keďže samotnou úlohou združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. Spochybnil nutnosť a účelnosť vynaloženia trov právneho zastúpenia vedľajším účastníkom, s tým, že prioritne sa predpokladá pomoc zo strany združenia založeného za týmto účelom a nie zo strany zvoleného zástupcu združenia. Konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania. Podporne poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/26/2012.

Podľa ust. § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku ak konanie bolo zastavené.

V zmysle ods. 2 § 146 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporcu.

V zmysle § 150 ods. 1 O.s.p., ak sú tu dôvody vhodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo z časti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznaná náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril. To neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Cit. ust. § 146 ods. 1 vyjadruje výnimku, kedy výsledok konania nie je rozhodujúci pre náhradu trov konania a kedy ani účastníci na ich náhradu nemajú nárok. Ide teda o prípady kedy neplatí zásada zodpovednosti za výsledok konania. Ust. ods. 2 potom ukladá povinnosť nahradiť trovy konania tomu, kto zavinil, že konanie sa muselo zastaviť. Vyžaduje teda zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania. Zavinenie v danom prípade je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nie však podľa hmotného práva, lebo potom by išlo o posudzovanie dôvodnosti nároku vo veci samej tak, že by po zastavení konania súd neprípustne ďalej skúmal dôvodnosť uplatneného nároku. Preto ak vzal navrhovateľ návrh späť, z procesného hľadiska zásadne platí (ak nejde o prípad podľa ust. § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p., ktorý je výnimkou), že zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Podmienky pre aplikáciu vety druhej cit. ust. § 146 ods. 2 O.s.p. v danom prípade splnené neboli, keďže k späťvzatiu návrhu nedošlo pre správanie odporcu.

S poukazom na vyššie uvedené, potom v danom prípade navrhovateľ späťvzatím podanej žaloby z čisto procesného hľadiska, ktoré je v danom prípade potrebné zohľadniť,

sp. zn.: 11C/174/2011

- 3 -

zavinil, že konanie muselo byť zastavené. V dôsledku toho vznikla navrhovateľovi povinnosť nahradiť trovy konania odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi na jeho strane.

V danom prípade bolo potrebné zaoberať sa tiež otázkou prípadného naplnenia podmienok cit. ust. § 150 O.s.p., ale nie spôsobom, ako to urobil súd prvého stupňa, keď odkázal na rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica, č.k. 13Co/105/2012, ktorého časť aj odcitoval. Takýto spôsob odôvodnenia rozsudku nie je v súlade s ust. § 157 O.s.p. a preto je v rozpore so zákonom.

V zmysle ust. § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku a v spojení s ust. § 167 ods. 2 O.s.p. i uznesenia, súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporcu (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení

dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Ústavný súd vo svojich rozhodnutiach opakovane vyslovil názor, že každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom je porušením Ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 36 ods. 1 Ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Vyjadruje to aj znenie vyššie cit. ust. § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Takéto odôvodnenie musí teda obsahovať i uznesenie súdu a to i v časti, ktorou bolo rozhodnuté o náhrade trov konania. Účelom odôvodnenia rozhodnutia predovšetkým je preukázať správnosť rozhodnutia a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia - musí byť teda preskúmateľné.

S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutej časti prvostupňového uznesenia je v rozpore s cit. ust. § 157 ods. 2 O.s.p. Prvostupňový súd v odôvodnení uviedol iba odkaz na ust. § 150 ods. 1 O.s.p., ktoré len citoval, pričom vôbec sa nezaoberal jeho výkladom a neuviedol ani spôsob a dôvod jeho aplikácie na daný prípad.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania. Stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia v zmysle citovaného § 157 ods. 2 O.s.p., pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné zásadné otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo účastníka a povinnosť súdu na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti,
sp. zn.: 11C/174/2011

- 4 -

ktorá je esenciálnou náležitosťou každého rozhodnutia. Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konania spĺňajúce garancie spravodlivosti a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len ESĽP, porovnaj napr. rozsudok *Garciaruiz v Španielsko* z 21.01.1999) tak, že rozhodnutie súdu musí viesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené, rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESĽP teda nevyžaduje, aby na každý argument účastníka bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (*Georiadis c. Grécko* z 29.05.1997, *Higgins c. Francúzsko* z 19.02.1998). Ústavný súd Slovenskej republiky opakovane vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 45 ods. 1 Ústavy a článku 36 ods. 1 Listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. Ústavný súd vo svojom uznesení z 23. júna 2004, sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpovede na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

Porovnajúc odôvodnenie preskúmaného uznesenia prvostupňového súdu v napadnutej časti o náhrade trov vedľajšiemu účastníkovi s vyššie uvedeným je zrejmé, že prvostupňový súd sa ust. § 157

ods. 2 O.s.p. dôsledne neriadil, keď z odôvodnenia rozhodnutia nie je možné zistiť vyššie uvedené pre rozhodnutie o náhrade trov predmetného konania podstatné skutočnosti. V dôsledku toho je rozhodnutie v napadnutej časti i nepreskúmateľným.

S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti o náhrade trov konania účastníkov s použitím § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil a podľa ods. 2 cit. ust. vec v zrušenom rozsahu vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinnosťou prvostupňového súdu bude opätovne vyhodnotiť vecne i právne otázku náhrady trov konania vedľajšieho účastníka, ktorý vstúpil do konania na strane odporcu, následne o náhrade jeho trov opätovne rozhodnúť, pritom s poukazom na § 224 ods. 3 O.s.p. rozhodne i o trovách predchádzajúceho i tohto odvolacieho konania, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodniť.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p.. ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

sp. zn.: 11C/174/2011

- 5 -

Návrh nebol dôvodný, preto vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu vznikol nárok na náhradu trov konania voči navrhovateľovi. Trovy konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu pozostávajú z nutných trov právneho zastúpenia za dva úkony, prevzatie a príprava, spísanie vyjadrenia zo dňa 17.04.2012, dvakrát á 61,41 eur, dvakrát režijný paušál 7,63 eur, 20 % DPH, spolu 165,70 eur, odvolanie ako jeden úkon 30,71 eur, jedenkrát režijný paušál 7,63 eur, 20 % DPH, spolu 46,01 eur, spolu trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka na strane odporcu činia 211,70 eur, ktoré je navrhovateľ povinný uhradiť na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane odporcu do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Súd je toho názoru, že navrhovateľ procesne zaviniť zastavenie konania v dôsledku čoho mu vznikla povinnosť nahradit vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania. Vo vzťahu k argumentácii navrhovateľa, že vedľajší účastník na strane odporcu svojim konaním v podobe právneho zastúpenia zbytočne navyšuje trovy konania, čo vedie k nehospodárnosti konania a je neúčelné, súd uvádza, že v zmysle ustanovenia § 93 ods. 4 OSP má vedľajší účastník v konaní rovnaké práva a povinnosti ako hlavný účastník konania. To znamená, že rovnako ako navrhovateľ má právo dať sa zastúpiť právnym zástupcom. Opačný názor odporuje zásade rovnosti účastníkov konania vyjadrenej v ustanovení § 18 OSP. Z obsahu spisu je zrejmé, že vedľajší účastník na strane odporcu sa k obsahu návrhu vyjadril tak, že vzniesol námietku premlčania, pričom navrhovateľ zbral žalobu späť až po podaní vedľajšieho účastníka. Na základe uvedených skutočností možno konštatovať, že späťvzatie návrhu na začatie konania je v príčinnej súvislosti s podaním vedľajšieho účastníka na strane odporcu, v ktorom vedľajší účastník namietal premlčanie uplatneného nároku navrhovateľa. Pokiaľ teda navrhovateľ namieta vznik trov vedľajšieho účastníka, pričom zdôrazňuje, že vedľajší účastník svojim konaním v podobe právneho zastúpenia zbytočne navyšuje trovy konania, je na navrhovateľovi, aby zvážil svoj prístup v súvislosti s podávaním žalôb tam, kde ide o nárok zjavne nedôvodný. Pokiaľ ide o námietku navrhovateľa, že trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka sú neúčelne vynaložené aj preto, že vedľajší účastník ako združenie na ochranu spotrebiteľov má špecifické postavenie, súd uvádza, že sa stotožňuje s rozhodnutiami Ústavného súdu ako aj judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie, z ktorej jednoznačne vyplýva jednak právo vedľajšieho účastníka ako právnickej osoby dať sa zastúpiť právnym zástupcom ale aj vymedzenie pojmu účelne vynaložené trovy konania v náleze Ústavného súdu ČR II ÚS 2257/08 zo dňa 07. 07. 2009, kde Ústavný súd ČR uviedol, že vzhľadom na ústavný rozmer práva na právnu pomoc nie je možné prostredníctvom pojmu účelný vymedzovať kategórie subjektov, ktoré by mali z hľadiska právneho zastúpenia odlišné postavenie a tak im de facto právo na náhradu trov konania upierať a z hľadiska ostatných subjektov ich diskriminovať.

Treba poukázať, že vedľajší účastník má v súlade s článkom 47 ods. 2 Ústavy SR a Občianskym súdnym poriadkom právo zvoliť si právneho zástupcu na zastupovanie v konaní od začiatku konania, nie iba podľa náročnosti prípadu. Ak zákon garantuje právo na zastúpenie vedľajšieho účastníka v súdnom

konaní, pochybnosť o účelnosti vynaloženia takýchto trov konania je v rozpore so zákonnou garanciou práva na zastupovanie. Právo vedľajšieho účastníka vstupovať do spotrebiteľských sporov je dané článkom 169 Zmluvy o fungovaní EÚ, ktorým sa ukladá členským štátom zabezpečiť vysoký stupeň ochrany spotrebiteľov, ako aj podporovať právo spotrebiteľov na informácie a na vytváranie združení, na ochranu záujmov spotrebiteľov. Právo na právne zastúpenie vedľajšieho účastníka, spotrebiteľského združenia - právnickej osoby advokátom deklaruje aj rozsudok Súdneho sp. zn.: 11C/174/2011

- 6 -

dvora Európskej únie zo dňa 22. 12. 2010 vo veci C 279/2009, v ktorom sa konštatuje, že zásada účinnej súdnej ochrany ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv EÚ sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovoľovali právnické osoby z čoho podľa vedľajšieho účastníka vyplýva, že aj právnické osoby musia mať možnosť poradiť sa, obhajovať a nechať sa zastupovať.

Súd uzatvára, že u spotrebiteľov možno prezumovať neexistenciu dostatočného odborného vybavenia a zabezpečenia k tomu, aby bol schopný kvalifikovane nájsť svoje rozhodnutia, práva a záujmy. To znamená, že by rozhodne využil bezplatnej právnej pomoci vedľajšieho účastníka zastúpeného advokátom, ak by o nej mal vedomosť. Preto ak nebude preukázaný opak, sú náklady vedľajšieho účastníka na zastúpenie advokátom nákladom účelne vynaloženým.

Poučenie:

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jehodoručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave písomne v 4 vyhotoveniach (§ 204 ods. 1, prvá veta O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O. s. p.).